

مدل‌یابی افسردگی از طریق مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مجازی: بررسی نقش میانجیگری حسادت و نقش تعدیل‌گر ادراک

حمایت همسر

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۱۶ تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۴۰۱/۴/۵
عاطفه اسحاقی^۱، زهرا نادری نویندگانی^{۲*}، فهیمه دهقانی^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: مخاطرات استفاده از شبکه‌های اجتماعی موجب شده است، طی دهه‌های اخیر تحقیقات مختلفی در این حوزه صورت گیرد. هدف پژوهش حاضر نیز بررسی نقش میانجیگری حسادت و نیز نقش تعدیلگر ادراک حمایت همسر در رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا و افسردگی در شبکه‌های اجتماعی مجازی بود.

روش: روش پژوهش همبستگی - مدل معادلات ساختاری بود. جامعه پژوهش شامل افراد متأهل شهر کرمان و نمونه ۳۲۰ نفر از زنان و مردان این شهر بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و از طریق لینکی که برایشان ارسال شد به پرسشنامه محقق ساخته مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مجازی، پرسشنامه افسردگی رادولف (۱۹۹۱)، پرسشنامه حسادت در شبکه‌های اجتماعی تاندوک، فروسی و دافی (۲۰۱۵) و مقیاس تجدید نظر شده حمایت در روابط صمیمانه دهل لارسن و لاندیس (۲۰۰۱) پاسخ دادند سپس داده‌ها با استفاده از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد، حسادت می‌تواند نقش میانجی را در رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی و افسردگی ایفا کند همچنین ادراک حمایت همسر توانست در رابطه بین حسادت در شبکه‌های اجتماعی مجازی و افسردگی را تعدیل کند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت، مقایسه رو به بالا با دیگران علاوه بر تأثیر بر حسادت در شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌تواند افسردگی را نیز در افراد متأهل افزایش دهد در این بین ادراک حمایت همسر می‌تواند در کاهش پیامدهای حسادت ورزی در این شبکه‌ها موثر باشد.

کلمات کلیدی: مقایسه اجتماعی رو به بالا، حسادت، افسردگی، ادراک حمایت همسر، شبکه‌های اجتماعی مجازی

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه یزد، یزد، ایران. این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول است.

۲. استادیار مشاوره، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

*نویسنده مسئول: zahra.naderi@yazd.ac.ir

۳. دانشیار روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

Modeling Depression through Upward Social Comparison in Virtual Social Networks: Investigating the Mediating Role of Jealousy and the Moderating Role of Spouse Support Perception

Atefeh Eshaghi¹

Zahra Naderi Nobandegani^{*2}

Fahimeh Dehghani³

Original Article

Abstract

Introduction: The dangers of using social networks have led to various research in this field in recent decades. The aim of this study was to investigate the mediating role of jealousy and the moderating role of spouse support perception in the relationship between upward social comparison and depression in virtual social networks.

Method: The research method was correlation-structural equation model. The study population consisted of married people in Kerman and a sample of 320 men and women in this city who were selected using the convenience sampling method and through a link sent to them answered to a researcher-made questionnaire of upward social comparison in social networks, Radloff (1991) Depression questionnaire, Tandoc, Ferrucci, and Duffy (2015) Jealousy in social media Questionnaire, and the Revised Support in Intimate Relationships Scale of Dehle, Larsen and Landers (2001). Then the data were analyzed using Pearson correlation coefficient and structural equations.

Findings: The findings of the study showed that jealousy can play a mediating role in the relationship between upward social comparison in virtual social networks and depression. Also, the perception of spouse support was able to moderate the relationship between jealousy in virtual social networks and depression.

Conclusion: According to the findings, it can be said that upward comparison with others, in addition to the effect on jealousy in virtual social networks, can also increase depression in married people. Meanwhile, the perception of spouse support can be effective in reducing the consequences of jealousy in these networks.

Keywords: Upward social comparison, Jealousy, Depression, perception of spouse support, virtual social networks

1. MA Student of Psychology, Yazd University, Yazd, Iran

2. Assistant Professor of Counseling, faculty of psychology and educational science, Psychology Department, Yazd University, Yazd, Iran.

*corresponding author: zahra.naderi@yazd.ac.ir

3. Associated professor of psychology, faculty of psychology and educational science, Psychology Department, Yazd University, Yazd, Iran

مقدمه

افسردگی یکی از شایع‌ترین اختلال‌های روانی است و عوامل خاصی خطر ابتلا به دوره‌های مکرر این اختلال را افزایش می‌دهد (بازنر، برومر، هاملستین و میر، ۲۰۰۶) و دامنه وسیعی از حالت‌های عاطفی و ذهنی، از غمگینی و ضعف عزت نفس تا ناتوانی احساسی و جسمی را در بر می‌گیرد (لوسنو-مورنو، تالورا-ولاسکو، گارسیا-آلبورن و مارتین-گارسیا، ۲۰۲۰، به نقل از یوسفی، نیک منش، دانشی، بیانی و رضا بیگی، ۱۴۰۰). به همین دلیل درک سبب‌شناسی افسردگی و خصوصاً عواملی که ممکن است نقش کلیدی در شکل‌گیری آن داشته باشند مهم است (لیو^۳، ۲۰۱۷). در این بین با رشد فناوری اطلاعات و ارتباطات در دو دهه گذشته، اینترنت به بخش جدایی‌ناپذیری از زندگی روزمره افراد تبدیل شده است (بوربور و تاجیک اسماعیلی، ۱۴۰۰) و از جمله عواملی که ممکن است در شکل‌گیری علائم افسردگی نقش داشته باشد، استفاده از این شبکه‌ها و مقایسه‌هایی است که در پی این بازدیدها به کرات رخ می‌دهد.

مقایسه اجتماعی (فستینگر^۴، ۱۹۵۴، به نقل از کاماروا، پاپانامو و چاتزی سارانیتیس^۵، ۲۰۲۱) ابزار قدرتمندی است که افراد برای استنباط ارزش خود یا قضاوت در مورد توانایی‌های‌شان مورد استفاده قرار می‌دهند. به نظر می‌رسد مقایسه خود با دیگران ویژگی عمومی زندگی اجتماعی انسان (بوونک و دیجکسترا^۶، ۲۰۱۴) و همچنین یک فرایند روان‌شناختی بنیادی است که چگونگی فکر کردن افراد درباره خودشان و دیگران را کنترل می‌کند (احمدی قوزلوجه و مهدی زاده تواسانی، ۱۳۹۸). وود^۷ (۱۹۹۶، به نقل از مک‌کارتنی و مورینا^۸، ۲۰۲۰) فرایند مقایسه اجتماعی را شامل سه مرحله می‌داند که عبارتند از: ۱- کسب اطلاعات اجتماعی ۲- ارزیابی نتایج مقایسه در رابطه با خود (شباهت/عدم شباهت‌ها) و ۳- واکنش به ارزیابی مقایسه اطلاعات از طریق شناختی، عاطفی یا پاسخ‌های رفتاری.

بسته به جهت مقایسه می‌توان مقایسه‌های اجتماعی را به سه دسته مقایسه‌های موازی (با افرادی که شبیه به خود هستند)، مقایسه‌های رو به پایین یا نزولی^۹ (با افرادی که نسبت به خود پایین‌تر هستند) و مقایسه‌های رو به بالا یا صعودی^{۱۰} (با افرادی که از خود برتر هستند) تقسیم کرد (وانگ، وانگ، هو، وانگ، لی و ژانگ^{۱۱}، ۲۰۲۰). بر اساس تحقیقات انواع مقایسه‌های

1. Bazner, Bromer, Hammelstein, & Meyer

2. Moreno-Luceño, Velasco-Talavera, Moreno-Lía & e-García

3. Liu

4. Festinger

5. Kamarova, Papaioannou, & Chatzisarantis

6. Buunk & Dijkstra

7. Wood

8. McCarthy, & Morina

9. downward social comparison

10. upward social comparison

11. Wang, Wang, Hu, Wang, Lei & Jiang

اجتماعی می‌تواند تأثیرهای متفاوتی بر افراد داشته باشد. به‌عنوان مثال، مقایسه خود با افراد برتر ممکن است به احساسات مثبت مانند الهام گرفتن یا احساسات منفی مانند افسردگی و یا حسادت منجر شود؛ علاوه بر این، مقایسه خود با افراد پایین‌تر ممکن است به احساسات خوشایندی مانند غرور یا خوشحالی از بدحالی دیگران یا احساسات ناخوشایندی مانند نگرانی یا همدردی بیانجامد. در این بین به این دلیل که افراد تمایل دارند در شبکه‌های اجتماعی مجازی پیشرفت‌های مثبت زندگی خود را بیشتر از موارد منفی نشان دهند، می‌توان نتیجه گرفت یکی از مقایسه‌های انجام‌شده در این شبکه‌ها، مقایسه اجتماعی رو به بالا یعنی مقایسه با افراد بهتر است (لئو، ژنو، یانگ، نیو، تیان و همکاران^۱، ۲۰۱۷، لین و یوتز^۲، ۲۰۱۵؛ والکنبورگ، شووتن و پیتر^۳، ۲۰۰۵). بر اساس تحقیقات مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی با علائم افسردگی ارتباط مثبت دارد و در واقع افسردگی یکی از پیامدهای نامطلوب مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی است (مک‌کارتنی و مورینا، ۲۰۲۰؛ نسی و پرینستین^۴، ۲۰۱۵).

از سوی دیگر حسادت احساس ناخوشایندی است که افراد در مقایسه اجتماعی آن را تجربه می‌کنند و خود می‌تواند بر پیامدهای روانشناختی مقایسه اجتماعی اثر داشته باشد. حساسیت و توجه به موفقیت دیگران علاوه بر اینکه می‌تواند به مقایسه منفی خود با دیگران منجر شود، خطراتی نظیر حسادت یا استرس درک شده بالاتر را نیز به همراه دارد (بلیز^۵، ۲۰۱۵؛ یون، کلینمان، مرتز و برانیک^۶، ۲۰۱۹). می‌توان گفت حسادت ترکیبی ناخوشایند و اغلب دردناک از احساساتی است که ناشی از مقایسه خود با فرد یا گروهی از افرادی است و می‌تواند به کاهش سلامت روان و افزایش افسردگی منجر شود (لطیف، ونگ، پیتافی، علی، سیدیکویی و همکاران^۷، ۲۰۲۱، اردیل و موکلدیلی^۸، ۲۰۱۴، تاندوک، فروسی و دافی^۹، ۲۰۱۵). مطالعات نشان داده است مقایسه اجتماعی رو به بالا اساس حسادت است و افراد تمایل بیشتری به مقایسه اجتماعی خود با افراد عالی دارند و در نتیجه این موضوع امکان حسادت را افزایش می‌دهد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۰). به طور کلی تحقیقات نشان داده‌اند رسانه‌های اجتماعی می‌توانند تجربه افراد از حسادت را تحت تأثیر قرار دهند (تاندون، دهیر و منتی‌ماکی^{۱۰}، ۲۰۲۱). در این راستا مطالعات در مورد رسانه‌های اجتماعی مانند فیس بوک نیز نشان داده‌اند حسادت می‌تواند نقش میانجی را در رابطه

1. Liu, Zhou, Yang, Niu, Tian & et al

2 Lin & Utz

3. Valkenburg, Schouten & Peter

4. Nesi & Prinstein

5. Blease

6. Yoon, Kleinman, Mertz & Brannick

7. Latif, Weng, Pitafi, Ali, Siddiqui et al

8. Erdil, Müceldili

9. Tandoc Ferrucci, & Duffy

10. Tandon, Dhir, & Mäntymäki

بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و افسردگی داشته باشد (اپل، گراچ و کروسوس^۱، ۲۰۱۶؛ پرا^۲، ۲۰۱۸).

هر چند بر اساس تحقیقات، مقایسه اجتماعی در شبکه‌های مجازی و حسادتی که به دنبال آن رخ می‌دهد با افسردگی که افراد تجربه می‌کنند رابطه دارد، به نظر می‌رسد حمایت‌های اجتماعی خصوصاً حمایت‌هایی که افراد در زندگی زناشویی‌شان از جانب همسر دریافت می‌کنند نقش مهمی در رابطه با اثرات سوء شبکه‌های اجتماعی مجازی دارد. پیرس، باربارا، ساراسون و ایروین^۳ (۱۹۹۶)، به نقل از گروسی و خداپرست، (۱۳۹۲) معتقدند حمایت اجتماعی هنگام بروز فشار روانی مانند سپری محافظ عمل می‌کند و از بروز علائم افسردگی پیشگیری یا شدت علائم روان‌شناختی را تعدیل می‌کند. می‌توان گفت حمایت اجتماعی یکی از مهم‌ترین عوامل پیش‌بین سلامت جسمانی و روان‌شناختی افراد از کودکی تا بزرگسالی است (ظهوپرونده و پاسبان، ۱۳۹۸) و به معنای حمایتی است که ممکن است در شرایط دشوار دریافت شود (سالیوان، پاسچ، الدریج و بردیوری^۴، ۱۹۹۸). همچنین حمایت اجتماعی اشاره به سیستم حکایتی دارد که در آن فرد کمک‌های مختلف عاطفی، اجتماعی، مالی و شناختی را از محیط خود دریافت می‌کند (کوماگیز و ساهین^۵، ۲۰۱۷، به نقل از غنچه و گل‌پور، ۱۴۰۱). در زمینه ازدواج حمایت اجتماعی شامل تلاش همسران برای برآوردن نیازهای فوری شریک زندگی خود در وقایع پراسترس زندگی است و احساس امنیت و خودکارآمدی را به دنبال دارد (سالیوان و همکاران، ۱۹۹۸). برخی تحقیقات (پال^۶، ۲۰۱۷؛ ساهو و سینق^۷، ۲۰۱۴، به نقل از جافار، آکوئیل، عباس، شاهر، آمان و همکاران^۸، ۲۰۱۸) نشان دادند حمایت اجتماعی برای غلبه بر مشکلات روان‌شناختی مانند استرس، اضطراب و افسردگی در همه افراد از جمله افراد متاهل (ژانگ و یو^۹، ۲۰۰۶) لازم است. همچنین کاترونا^{۱۰} (۱۹۹۶)، به نقل از محمودپور، دهقانپور، ایجادی و یوسفی، (۱۳۹۹) از جمله پیامدهای حمایت اجتماعی همسر را کاهش افسردگی می‌داند. علی‌رغم وجود شواهدی در زمینه اهمیت حمایت اجتماعی به طور کلی، حمایت همسر به عنوان حوزه‌ای بالقوه مهم برای درک آنچه از دواج‌ها را به سمت موفقیت و یا شکست سوق می‌دهد، هنوز مورد بررسی دقیق قرار نگرفته است (سالیوان و همکاران، ۱۹۹۸). در ایران تا کنون مطالعاتی که به صورت خاص به بررسی اثرات مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مجازی در افراد متاهل بپردازد دیده نشده است. همچنین کمتر تحقیقی در زمینه

1. Appel, Gerlach, & Crusius

2. Pera

3. Pierce, Barbara, Sarason & Irwin

4. Sullivan, Pasch, Eldridge & Bradbury

5. Kumcagiz & Sahin

6. Pal

7. Sahu & Singh

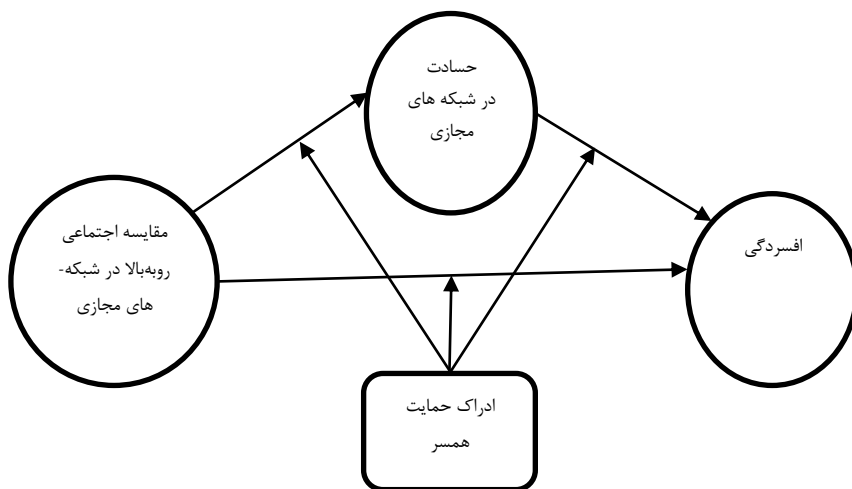
8. Jaffar, Aqeel, Abbas, Shaher, Aman et al

9. King, & Yu

10. Cutrona

مقایسه اجتماعی به مطالعه مجموعه‌ای از متغیرهای فردی و ارتباطی در کنار یکدیگر پرداخته است.

بنابراین از آنجا که به نظر می‌رسد کاربرد شبکه‌های اجتماعی مجازی در سال‌های اخیر رو به افزایش بوده است و همچنین به این دلیل که افراد بیشتر مستعد انجام مقایسه‌هایی از این دست هستند، این تحقیق با بررسی اثرات فردی مقایسه اجتماعی رو به بالا در این شبکه‌ها و نیز بررسی نقش متغیر ارتباطی حمایت همسر به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که آیا حمایت ادراک شده از جانب همسر تعدیل‌کننده رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مجازی و افسردگی افراد متأهل از طریق نقش میانجی‌گری حسادت است؟

نمودار ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را زنان و مردان متأهل شهر کرمان تشکیل دادند که در این بین نمونه‌ای به حجم ۳۳۴ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد و لینک پرسشنامه‌ها برای آن‌ها ارسال شد؛ اما از این تعداد ۳۲۰ نفر (۲۴۴ زن و ۷۵ مرد) به صورت کامل و صحیح به پرسشنامه‌ها پاسخ داده بودند و در واقع ۱۴ نفر اطلاعاتشان مخدوش بود و در نتیجه از روند تحلیل حذف شدند.

روش جمع‌آوری اطلاعات به این صورت بود که ابتدا لینک پرسشنامه‌های پژوهش به صورت آنلاین در اختیار زنان و مردان متأهل از مناطق مختلف شهر کرمان قرار داده شد؛ در لینک ارسالی

چگونگی تکمیل هر یک از پرسشنامه‌ها توضیح داده شد و از شرکت‌کنندگان خواسته شد مطابق با دستورالعمل و با صداقت به سؤالات پاسخ دهند. در این مرحله با استفاده از تحلیل عامل تاییدی روایی پرسشنامه‌ها مورد بررسی قرار گرفت؛ پس از تایید در مرحله بعد لینک پرسشنامه‌ها برای نمونه اصلی پژوهش ارسال گردید. لازم به ذکر است ملاک ورود به پژوهش تاهل شرکت‌کنندگان و زندگی با همسر در کنار یکدیگر بود. ملاک خروج از پژوهش قرار داشتن فرد متاهل در آستانه جدایی بود.

بعد از جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه، اطلاعات توصیفی متغیرهای مورد پژوهش با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی مثل میانگین و انحراف استاندارد مشخص شد. همچنین در سطح شاخص‌های آمار استنباطی از آزمون مدل معادلات ساختاری (*SEM*) با نرم‌افزارهای *Amoss-25* و *spss* برای تحلیل داده‌ها و بررسی فرضیه‌های پژوهش استفاده شد. لازم به ذکر است این پژوهش با کد *IR.YAZD.REC.1400.060* در کمیته اخلاق دانشگاه یزد به ثبت رسیده است.

ابزارهای پژوهش

الف) پرسشنامه مقایسه اجتماعی رو به بالا: در این پژوهش به منظور بررسی متغیر مقایسه اجتماعی رو به بالا از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۱۰ آیتم است که نمره نهایی فرد با جمع کردن مقیاس لیکرت هفت درجه‌ای (از کاملاً مخالفم = ۰ تا کاملاً موافقم = ۶) در هر یک از این آیتم‌ها به دست می‌آید. پایین‌ترین نمره‌ای که افراد می‌توانند به دست آورند ۰ و بالاترین نمره ۶۰ است. ضمن اینکه نمرات بالاتر نشان دهنده مقایسه اجتماعی رو به بالای بیشتر در شبکه‌های اجتماعی است.

لازم به ذکر است به منظور ساخت این پرسشنامه پس از بررسی منابع مختلف و مطالعه پرسشنامه‌هایی در زمینه مقایسه اجتماعی، به منظور ساخت پرسشنامه مقایسه اجتماعی با جهت‌گیری رو به بالا تعدادی سوال طراحی شد؛ در مرحله بعد به منظور بررسی روایی محتوا، پرسشنامه از طریق لینکی در اختیار تعدادی از صاحب نظران حوزه روانشناسی اجتماعی قرار گرفت و در نهایت ۱۰ آیتم پرسشنامه مورد تأیید این افراد قرار گرفت؛ در مرحله بعد این پرسشنامه جهت بررسی روایی سازه برای ۲۷۷ فرد متاهل ارسال و تکمیل شد. پس از جمع‌آوری داده‌ها جهت بررسی روایی سازه پرسشنامه حاضر از تحلیل عامل تاییدی استفاده شد. با در نظر گرفتن مجموع شاخص‌های برازش محاسبه شده، برازنده بودن مدل عاملی مربوط به پرسشنامه مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای سنجش پایایی این پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شد و میزان آن $0/83$ به دست آمد که همسانی درونی خوبی را بین سؤالات پرسشنامه نشان می‌دهد.

ب) پرسشنامه افسردگی: در این پژوهش به منظور سنجش افسردگی، مقیاس افسردگی ۲۰ آیتمی رادلوف^۱ (۱۹۹۱) که برای استفاده در مطالعات اپیدمیولوژی علائم افسردگی در جمعیت عمومی طراحی شد مورد استفاده قرار گرفت. این مقیاس در یک لیکرت چهار درجه‌ای از ۰ (به ندرت یا هیچ یک از مواقع) تا ۳ (همیشه یا همه موارد) قرار دارد و حداقل و حداکثر نمره آن به ترتیب ۰ و ۶۰ است. به تبع هر چه نمره فرد در مقیاس مورد نظر بالاتر باشد، علائم افسردگی نیز بیشتر خواهد بود. لازم به ذکر است روایی (رادلوف، ۱۹۹۱؛ ون دام و ارلی وین^۲، ۲۰۱۱) و پایایی (رادلوف، ۱۹۹۱؛ ون دام و ارلی وین، ۲۰۱۱؛ وانگ و همکاران، ۲۰۲۰) این مقیاس برای گروه‌های مختلف توسط برخی مطالعات مورد تأیید قرار گرفته است.

در این پژوهش نیز به منظور بررسی روایی پرسشنامه از تحلیل عامل تاییدی استفاده شد. بر اساس تحلیل عاملی تاییدی انجام شده و با در نظر گرفتن مجموع شاخص‌های برازش محاسبه شده روایی این پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت. همچنین میزان پایایی پرسشنامه نیز از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد و مقدار آن ۰/۹۱ به دست آمد که نشان دهنده همسانی درونی بین سؤالات پرسشنامه است.

ج) پرسشنامه حسادت در شبکه‌های اجتماعی: این پرسشنامه توسط تاندوک و همکاران (۲۰۱۵) تهیه و از ۸ ماده تشکیل شده است. آیتم‌های این پرسشنامه در یک طیف ۵ درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) قرار دارد. پایین‌ترین نمره‌ای که فرد می‌تواند از این پرسشنامه کسب کند ۱ و بالاترین نمره ۸ است و هرچه نمره فرد بالاتر باشد، میزان حسادت نسبت به افراد قوی‌تر است.

وانگ و همکاران (۲۰۲۰) پایایی این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۰ گزارش دادند. در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی این پرسشنامه از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد و مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای بررسی روایی همزمان پرسشنامه حسادت در شبکه‌های اجتماعی از پرسشنامه حسادت کاسو، پروفیسور کودیسپوتی و گرمیگینی^۳ (۲۰۱۵) استفاده شد؛ نتایج نشان داد همبستگی مثبت معناداری بین این دو پرسشنامه وجود دارد (۰/۰۱ < P < ۰/۶۰ R =). برای محاسبه پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد و مقدار آن ۰/۸۸ به دست آمد که نشان دهنده همسانی درونی خوب بین سؤالات پرسشنامه است.

د) پرسشنامه ادراک حمایت همسر: در این پژوهش به منظور بررسی متغیر ادراک حمایت همسر از مقیاس ۲۵ سوالی تجدید نظر شده حمایت در روابط صمیمانه (SIRRS) (دهل، لارسن و لاندرس، ۲۰۰۱)^۴ استفاده شد. این مقیاس در ابتدا شامل ۴۸ آیتم بود و پس از تجدید

1. Radloff
2. Van Dam & Earleywine
3. Casu, Codispoti & Gremigni
4. Dehle, Larsen & Landres

نظر توسط باری، بونده و لاورنس^۱ (۲۰۰۹) ۲۵ سوال را شامل شد؛ پرسشنامه حاضر دارای ۴ خرده مقیاس است که آیتم‌های ۸-۱ پستیانی اطلاعاتی، ۱۲-۹، آسایش فیزیکی، ۲۰-۱۳ حمایت احساسی/عاطفی و ۲۵-۲۱ حمایت ملموس را شامل می‌شود. هریک از آیتم‌های این مقیاس تجدیدنظر شده نیز براساس یک لیکرت پنج درجه ای از ۰ (هرگز) تا ۴ (همیشه) نمره گذاری شده‌اند و نمرات بالاتر نشان‌دهنده حمایت اجتماعی دریافت شده بالاتر است.

باری و همکاران (۲۰۰۹) همسانی درونی چهار خرده مقیاس مذکور با استفاده از آلفای کرونباخ را بین ۰/۸۶ تا ۰/۹۲ و ایلسکا و پرسیس یلا باسیستا^۲ (۲۰۲۰) پایایی خرده مقیاس‌ها را بین ۰/۸۵ تا ۰/۹۲ و پایایی مقیاس را ۰/۹۴ نشان دادند. همچنین در دو تحقیق مذکور روایی این پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت. در این پژوهش به منظور بررسی روایی پرسشنامه از تحلیل عامل تاییدی استفاده شد و روایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت. همچنین برای بررسی پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و میزان آن ۰/۹۷ به دست آمد که نشان‌دهنده همسانی درونی مقیاس است.

یافته‌ها

از میان افراد گروه نمونه ۱۲ نفر دارای تحصیلات دکتری، ۸۰ نفر کارشناسی ارشد، ۱۹۳ نفر کارشناسی و ۳۵ نفر دیپلم بودند. همچنین ۲۱۲ نفر دارای فرزند بودند و ۱۰۸ نفر باقی مانده فرزندی نداشتند.

ویژگی‌های توصیفی از جمله میانگین، انحراف استاندارد، کمترین و بیشترین مقدار متغیرهای پژوهش که عبارتند از مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی، افسردگی، حسادت و ادراک حمایت همسر در جدول ۱ ارائه شده است. همان‌طور که جدول ۱ نشان می‌دهد ادراک حمایت همسر (۶۰/۱۲) بالاترین و حسادت (۱۸/۰۵) پایین‌ترین میانگین و ادراک حمایت همسر (۲۰/۷۰) بالاترین و افسردگی (۷) پایین‌ترین انحراف استاندارد را در بین متغیرهای پژوهش به خود اختصاص داده است.

1. Barry, Bunde & Lawrence
2. Iliska, & Przybyla-Basista

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	میانگین	انحراف استاندارد
مقایسه اجتماعی رو به بالا	۱۰	۶۰	۲۷/۲۷	۹/۶۵
افسردگی	۲۰	۵۱	۲۶/۳۶	۷
حسادت	۸	۴۰	۱۸/۰۵	۷/۱۹
ادراک حمایت همسر	۲۵	۱۰۰	۶۰/۱۲	۲۰/۷۰

در ادامه به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش از همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شده است. در جدول زیر ضرایب همبستگی میان متغیرهای مدل میانجی‌گری حسادت در شبکه‌های اجتماعی آورده شده است. همانطور که در جدول ۲ نشان داده شده است، بین مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی و افسردگی ($r=۰/۲۹$)، مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی و حسادت ($r=۰/۵۰$) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد اما بین مقایسه اجتماعی رو به بالا با حمایت ادراک شده رابطه معناداری دیده نشد. همچنین بین افسردگی و حسادت ($r=۰/۴۷$)؛ افسردگی با حمایت ادراک شده ($r=-۰/۳۹$) و ادراک حمایت همسر با حسادت ($r=-۰/۱۹$) در سطح $۰/۰۱$ رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۲. ضرایب همبستگی بین متغیرهای مدل میانجی‌گری حسادت

متغیرها	مقایسه اجتماعی رو به بالا	افسردگی	حسادت
مقایسه اجتماعی رو به بالا	۱		
افسردگی	۰/۲۹**	۱	
حسادت	۰/۵۰**	۰/۴۷**	۱
ادراک حمایت همسر	-۰/۰۲	-۰/۳۹**	-۰/۱۹**

** $p < ۰/۰۱$ * $p < ۰/۰۵$

جدول ۳ نشان دهنده شاخص‌های برازش مدل میانجی‌گری حسادت در شبکه اجتماعی در رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا و افسردگی است. مطابق با این جدول، شاخص‌های برازش مدل نهایی میانجی و تعدیل‌گری از حیث برازش مطلق، ایجازی و مقایسه‌ای مطلوب است. مدل نهایی با اصلاحاتی نظیر حذف مسیر مستقیم غیرمعنادار مقایسه اجتماعی به افسردگی و اعمال

کوواریانس میان حمایت ادراک شده ضرب در مقایسه با حمایت ادراک شده ضرب در حسادت به برآزش مطلوب رسید.

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل پژوهش

شاخص	P	χ^2/df	RMSEA	GFI	IFI	CFI
قبل از اصلاح	۰/۰۰۰	۴/۲۵	۰/۱۰	۰/۸۶	۰/۸۵	۰/۸۴
نهایی	۰/۰۱	۱/۷۵	۰/۰۶	۰/۸۷	۰/۹۱	۰/۹۱

در ادامه و در جدول ۴ ضرایب اثر مستقیم، غیر مستقیم، کل و سطح معناداری بین متغیرهای پژوهش آورده شده است. مطابق با جدول ۴، اثرات مستقیم، اثرات غیرمستقیم، اثر تعدیلی و اثرات کل مدل پژوهش آورده شده است.

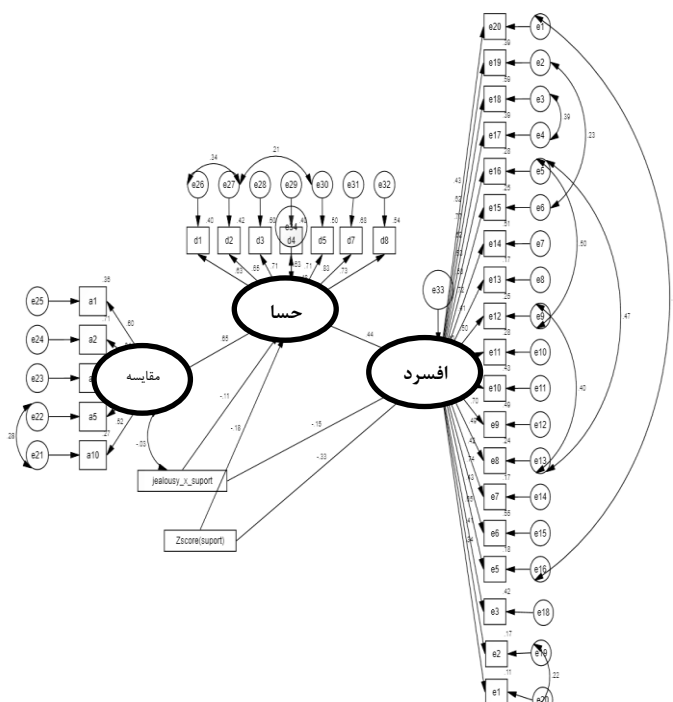
چنان‌که نتایج نشان می‌دهد شاهد احراز نقش واسطه‌گری حسادت در شبکه اجتماعی در رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا و افسردگی هستیم. همچنین نتایج آزمون بوت استرپ برای ضریب ۰/۲۹ به عنوان اثر غیرمستقیم مقایسه اجتماعی بر افسردگی به واسطه حسادت نشان دهنده نقش معنادار میانجی‌گری حسادت در این رابطه بود. این نقش میانجی‌گری با توجه به غیرمعنادار شدن مسیر مستقیم مقایسه اجتماعی به افسردگی، به عنوان میانجی‌گری کامل تلقی می‌گردد.

همچنین اثرات تعاملی متغیر پیوسته حمایت ادراک شده با متغیر حسادت بر مسیرهای منتهی به افسردگی و حسادت معنادار بود و بیانگر نقش تعدیلی ادراک حمایت در روابط حسادت با افسردگی و مقایسه اجتماعی و حسادت است. مقایسه اثرات خالص با اثرات تعاملی نشان می‌دهد مقایسه اجتماعی رو به بالا در حضور میانجی حسادت، نقش مستقیم معنادار خود را از دست می‌دهد و همچنین در تعامل با متغیر حمایت ادراک شده نیز دارای نقش معنادار در تبیین مستقیم افسردگی نیست. در مورد حسادت نیز که رابطه قوی‌ای به عنوان میانجی مقایسه اجتماعی با افسردگی دارد، اثر تعاملی آن با حمایت ادراک شده معنادار است و حمایت ادراک شده می‌تواند جهت بتای خالص حسادت با افسردگی که در حالت عادی مثبت است را در حالت تعاملی منفی کند. بنابراین نقش میانجی‌گری متغیر حسادت در شبکه‌های اجتماعی در رابطه مقایسه اجتماعی رو به بالا و افسردگی احراز گردیده و افزون بر آن اثر تعاملی و تعدیلی متغیر ادراک حمایت همسر بر مسیرهای حسادت بر افسردگی و مقایسه اجتماعی بر افسردگی مورد تایید قرار گرفت.

جدول ۴. برآورد ضرایب معیار شده اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم یا تعدیل	اثر کل
مقایسه اجتماعی رو به بالا ← افسردگی	<i>N.S</i>	۰/۲۹*	۰/۲۹*
مقایسه اجتماعی رو به بالا ← حسادت	۰/۶۵**	-	۰/۶۵**
حسادت ← افسردگی	۰/۴۴***	-	۰/۴۴***
حمایت ادراک شده از همسر ← افسردگی	-۰/۳۳***	-	-۰/۳۳***
حمایت ادراک شده از همسر ← حسادت	-۰/۱۷**	-	-۰/۱۷**
حمایت ادراک شده ضربدر حسادت ← حسادت	-۰/۱۱*	تعدیل‌گر	-۰/۱۱*
حمایت ادراک شده ضربدر حسادت ← افسردگی	-۰/۱۴*	تعدیل‌گر	-۰/۱۴*

$p < .01$ ** $p < .05$ *

نمودار ۲. مدل نهایی پژوهش همراه با ضرایب استاندارد مسیرها

نمودار ۲ نشان‌دهنده مدل پژوهش بعد از اصلاح است. همانطور که مشاهده می‌شود به منظور برازش بهتر مدل، مسیر مستقیم مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی به افسردگی حذف شده است.

بحث و نتیجه گیری

سؤال پژوهش حاضر این بود که آیا حمایت اجتماعی همسر تعدیل‌کننده رابطه بین مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی مجازی و افسردگی از طریق نقش میانجی‌گری حسادت است؟ در زمینه نقش میانجی‌گری نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج تحقیقات پیشین همچون تاندوک و همکاران (۲۰۱۵) و نیز وانگ و همکاران (۲۰۲۰) همسو بود. همچنین تحقیقات لیم و یانگ (۲۰۱۵) و وردوین، گوگوشویلی، ماسار، تاحت و کراس (۲۰۲۰) نشان داده‌اند بین دو متغیر مقایسه اجتماعی رو به بالا و حسادت در شبکه‌های اجتماعی مجازی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد که با یافته‌های این پژوهش همسو بود.

به دلیل نیاز اساسی انسان‌ها به ارتباط اجتماعی، استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی در بین مردم افزایش یافته است و طی سال‌های اخیر، استفاده از این شبکه‌ها زندگی و روابط افراد را دچار تغییر و دگرگونی کرده است. کما اینکه افراد از این شبکه‌ها به منظور انتشار اطلاعات درباره خود، افکار و باورهایشان استفاده می‌کنند. بنابراین این محیط‌ها زمینه مقایسه‌های اجتماعی را بین افراد افزایش داده است (احمدی قوزلوجه، مهدی زاده توانسانی، ۱۳۹۸) و گاهی با توجه به جهت و شدت مقایسه می‌تواند به اختلالاتی نظیر افسردگی منجر شود. تحقیقات (لئو و همکاران، ۲۰۱۷ و لی، ها و جو، ۲۰۱۹) نیز نشان داده‌اند مقایسه اجتماعی رو به بالا در شبکه‌های اجتماعی با افسردگی رابطه مثبت و معناداری دارد. از سوی دیگر افراد غالباً بعد از این مقایسه‌ها دچار افزایش حسادت می‌شوند و این خود در ایجاد افسردگی نقش دارد؛ به نظر می‌رسد کاربران شبکه‌های اجتماعی به منظور ایجاد تصویر مطلوب از خود اغلب در مورد رویدادهای مثبت زندگی‌شان مانند موفقیت‌ها و تفریحات و سرگرمی‌های جدید پست می‌گذارند؛ بعد از خواندن این نوع پست‌ها، یکی از پاسخ‌های عاطفی رایج، ایجاد احساس حسادت، برای کاربران است که می‌توان آن را پیامد مقایسه اجتماعی رو به بالا دانست. به عبارت دیگر افراد تمایل دارند در این شبکه‌ها پیشرفت‌های زندگی خود را بیشتر از موارد منفی نشان دهند و غالباً مقایسه‌های رو به بالا را برای دیگران ایجاد می‌کنند. در نتیجه این مقایسه اجتماعی رو به بالا می‌تواند به حسادت نیز منجر شود (لئو و همکاران، ۲۰۱۷). به عبارت بهتر در این شرایط، افراد به راحتی خود را با موفقیت‌های گزینشی دیگران مقایسه

1. Lim, & yange

2. Verduyn, Gugushvili, Massar, Taht, Kross

3. Lee, Ha, & Jue

می‌کنند، که می‌تواند خطر بیمار شدن ناشی از احساسات منفی را ایجاد کند (فیلنس، هورلیک، فرند، ریدت و کوستر، ۲۰۱۹). در نتیجه مقایسه اجتماعی چه به صورت مزمن و چه موقتی در شبکه‌های اجتماعی با عواقب منفی از جمله افسردگی همراه است (فینستین و همکاران، ۲۰۱۵) و در این بین حسادت می‌تواند نقش مهمی را ایفا کند.

همچنین نتایج نشان داد ادراک حمایت همسر می‌تواند نقش تعدیل‌گری را در رابطه بین حسادت در شبکه‌های اجتماعی و افسردگی ایفا کند. این یافته با تحقیق ژیانگ، دانگ و ژائو (۲۰۲۰) که نشان دادند حمایت اجتماعی و تاب‌آوری می‌توانند در رابطه بین حسادت و افسردگی نقش ایفا کنند همسو است. به طور کلی حمایت اجتماعی از طریق افزایش احساس خودارزشمندی و کنترل امور به ارتقای سطح سلامت کمک می‌کند و طبیعتاً هر چقدر میزان این حمایت بیشتر باشد اثرات سوء ناشی از شکل‌گیری حسادت در شبکه‌های اجتماعی را کم می‌کند؛ چنین به نظر می‌رسد که سطوح بالاتر حمایت ادراک شده با سطوح پایین‌تر افسردگی و اضطراب مرتبط است و حمایت اجتماعی به عنوان سپری ضربه‌گیر در برابر استرس عمل می‌کند (ظهورپرونده و پاسبان، ۱۳۹۸).

لین، سیمون، انسل و کو (۱۹۷۹)، به نقل از دهل و همکاران، (۲۰۰۱) نیز دریافتند که در تمام سطوح وقایع زندگی، کسانی که از حمایت اجتماعی بهتری برخوردار هستند، علائم روانپزشکی کمتری را نشان خواهند داد. در واقع شرکای صمیمی منبع مهم حمایت اجتماعی هستند، می‌توانند نقش یک حمایت‌گر مهم را در رابطه زناشویی ایفا کنند و اغلب متداول‌ترین منابع بین فردی برای امنیت، راحتی و حمایت هستند. همچنین حمایت‌های ارائه شده خارج از ازدواج به طور کافی کمبود حمایت همسر را جبران نمی‌کند (باری و همکاران، ۲۰۰۹) بلکه عوامل اجتماعی خصوصاً پشتیبانی و حمایت همسر، بر عملکرد جسمانی و روانی اثر دارد (گروسی و خداپرست، ۱۳۹۲).

به طور کلی بر اساس نتایج به دست آمده می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که وقتی افراد با حضور در شبکه‌های اجتماعی در مقایسه خود با دیگران هیجان‌های منفی نظیر حسادت تجربه می‌کنند و این کار احتمال وقوع افسردگی را در آن‌ها افزایش خواهد داد. در این بین آنچه می‌تواند پیامدهای منفی نشأت گرفته از مقایسه رو به بالا را تعدیل کند وجود یک نیروی حمایتی در رابطه صمیمانه با همسر است؛ در مقابل زمانی که فرد از وجود این حمایت برخوردار نباشد احتمال اینکه به واسطه احساس حسادت ناشی از مقایسه رو به بالا دچار پیامدهای روانشناختی نظیر افسردگی شود بیشتر است. بنابراین حمایت ادراک شده از جانب همسر نقش مهمی در تعدیل اثرات منفی مقایسه اجتماعی رو به بالا دارد.

1. Faelens, Hoorelbeke, Friend, Raedt & Koster
2. Xiang, Dong, & Zhao
3. Lin, Ensel, Simon & Kuo

از جمله محدودیت‌های پژوهش این بود که در دوران شیوع کرونا دست یابی به گروه نمونه با دشواری‌هایی مواجه بود. همچنین استفاده صرف از پرسشنامه امکان دستیابی به اطلاعات عمیق‌تر را با محدودیت مواجه می‌کرد. در راستای نتایج به‌دست‌آمده پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی متغیرهایی مانند اضطراب نیز به جای افسردگی بررسی شود تا پیامدهای روانشناختی این حوزه دقیق‌تر مورد مطالعه قرار گیرد. پیشنهاد می‌شود به جای حسادت در شبکه‌های اجتماعی، ویژگی شخصیتی حسادت نیز در رابطه با شکل‌گیری مقایسه اجتماعی و پیامدهای روانشناختی آن مورد بررسی قرار گیرد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد لازم است انواع مقایسه‌های دیگر مانند مقایسه رو به پایین و موازی نیز در تحقیقات بعدی مورد توجه قرار گیرند. لازم است در مشاوره پیش از ازدواج به زوج‌ها در زمینه تأثیر منفی مقایسه‌های اجتماعی مکرر بر زندگی زناشویی و جنبه‌های غیر واقعی تصاویر به اشتراک گذاشته شده در شبکه‌های اجتماعی مجازی اطلاعاتی ارائه گردد. در این راستا اطلاع‌رسانی به زوج درمانگران در کارگاه‌های آموزشی می‌تواند زمینه را برای آگاهی‌بخشی به زوج‌ها و کم کردن هر چه بیشتر آسیب‌های ناشی از مقایسه فراهم نماید.

تقدیر و تشکر

محققان بر خود لازم می‌دانند از تمامی افراد متاهلی که در پژوهش حاضر مشارکت نموده‌اند تشکر و قدردانی نمایند.

منابع

- احمدی قوزلوجه، احمد؛ مهدی زاده تواسانی، علی. (۱۳۹۸). ساختار عاملی و ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس جهت‌گیری مقایسه اجتماعی. *مجله رویش روان‌شناسی*، ۶، ۲۰۹-۲۱۶.
- بوربور، اکرم و تاجیک اسماعیلی، سمیه. (۱۴۰۰). رابطه میزان و نوع استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با هویت اجتماعی زنان شهر تهران. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۴۱، ۱۳۷-۱۵۹.
- ظهور پرونده، وجیه؛ پاسان، سعیده. (۱۳۹۸). رابطه حمایت اجتماعی و تاب‌آوری با اضطراب اجتماعی و درماندگی روان‌شناختی مادران کودکان استثنایی. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۵۸، ۲۸۳-۳۰۱.
- غنچه، سمیه و گل‌پور، رضا. (۱۴۰۱). رابطه تاب‌آوری و حمایت اجتماعی با سلامت اجتماعی در دانشجویان: نقش تعدیلی خوددلسوزی. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۱۱، ۴۵، ۶۴-۴۵.

- گروسی، سعیده؛ خداپرست، زهرا. (۱۳۹۲). رابطه حمایت اجتماعی عملکردی با چگونگی کیفیت زندگی زنان متأهل شهر کرمان پس از زایمان. *مجله مطالعات اجتماعی ایران*، ۲، ۱۰۳-۱۲۶.
- محمودپور، عبدالباسط، دهقانپور، ثنا، ایجاد، سحر و یوسفی، ناصر (۱۳۹۹). پیش‌بینی صمیمیت زناشویی زنان بر اساس ذهن آگاهی، الگوهای حل تعارض، حمایت اجتماعی ادراک شده و بهزیستی اجتماعی. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۱۰، ۳۹، ۱۰۲-۸۳.
- یوسفی، علیرضا، نیک منش، پرینان، دانشی، سلمان، بیاتی، محسن و رضا بیگی داورانی، عصمت. (۱۴۰۰). بررسی همبستگی سطح اختلال افسردگی با کیفیت زندگی در کارکنان شاغل در بیمارستان مرجع درمان کووید-۱۹ در سال ۱۳۹۹. *مجله دانشگاه علوم پزشکی قم*، ۱۵، ۷، ۵۱۷-۵۰۹.
- Appel, H., Gerlach, A. L., Crusius, J. (2016). *The interplay between Facebook use, social comparison, envy, and depression. Current opinion in psychology*, 9, 44-49.
- Barry, R. A., Bunde, M., Brock, R. L., & Lawrence, E. (2009). *Validity and utility of a multidimensional model of received support in intimate relationships. Journal of Family Psychology*, 23(1), 48.
- Bätzner, E., Brömer, P., Hammelstein, P., & Meyer, T. D. (2006). *Current and former depression and their relationship to the effects of social comparison processes. Results of an internet-based study. Journal of Affective Disorders*, 93(1-3), 97-103.
- Blease, J., Bakermans- Kranenburg, M. J., & van IJzendoon, M. H. (2007). *For better and for worse: Differential susceptibility to environmental influences. Current Directions in Psychological science*, 16, 300- 304.
- Buunk, A. P., & Dijkstra, P. (2014). *Social Comparison Orientation and Perspective Taking as Related to Responses to a Victim. Psychology*, 5, 441-450.
- Casu, G., Codispoti, M., Gremigni, P. (2015). *Envy: A Psychometric Refinement of the Construct. Alma Mater Studiorum – Università di Bologna*.
- Dehle, C., Larsen, D., & Landers, J. E. (2001). *Social support in marriage. American Journal of Family Therapy*, 29, 307-324.
- Erdil, O., Müceldili, B. (2014). *The Effects of Envy on Job Engagement and Turnover Intention. Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 150, 447- 454.
- Faelens, L., Hoorelbeke, L., Friend, E., Raedt, R. D., & Koster, E. H. W. (2019). *Negative influences of Facebook use through the lens of network analysis. Computers in Human Behavior*, 96, 13-22.
- Jaffar, A., Aqeel, M., Abbas, J., Shaher, B., Aman, J., Sundas, J., Zhang, W. (2018). *The Moderating Role of Social Support for Marital*

- Adjustment, Depression, Anxiety, and Stress: Evidence from Pakistani Working and Nonworking Women, Journal of Affective Disorders.*
- Kamarova, S., Papaioannou, A., & Chatzisarantis, N. (2021). *Current Perspectives on Social Comparisons and Their Effects. Frontiers in Psychology, 12.*
 - Latif, K., Weng, Q., Pitafi, A. H., Ali, A., Siddiqui, A. W., Malik, M. Y., & Latif, Z. (2021). *Social comparison as a double-edged sword on social media: The role of envy type and online social identity. Telematics and Informatics, 56, 101470.*
 - Lee, Y., Ha, J. H., & Jue, J. (2019). *Structural Equation Modeling and the Effect of Perceived Academic Inferiority, Socially Prescribed Perfectionism, and Parents' Forced Social Comparison on Adolescents' Depression and Aggression. Journal Pre-proofs.*
 - Lim, M. & Yang, Y. (2015). *Effects of Users' Envy and Shame on Social Comparison that Occurs on Social Network Services. Computers in Human Behavior, 51:300–311.*
 - Lin, N., Ensel, W. M., Simeone, R. S., & Kuo, W. (1979). *Social support, stressful life events, and illness: A model and an empirical test. Journal of Health and Social Behavior, 20(2), 108–119.*
 - Lin, R., Utz, S. (2015). *The emotional responses of browsing Facebook: Happiness, envy, and the role of tie strength. Comput Human Behave, 52: 29-3.*
 - Liu, Q. Q., Zhou, Z. K., Yang, X. J., Niu, G. F., Tian, Y., & Fan, C. Y. (2017). *Upward social comparison on social network sites and depressive symptoms: A moderated mediation model of self-esteem and optimism. Personality & Individual Differences, 113, 223- 228.*
 - Liu, R. T. (2017). *Childhood adversities and depression in adulthood: current findings and future directions. Clinical psychology: science and practice, 24(2), 140-153.*
 - Ilska, M., & Przybyła-Basista, H. (2020). *Psychometric evaluation of the Polish version of the Support in Intimate Relationships Rating Scale–Revised (SIRRS-R).*
 - McCarthy, P. A., & Morina, N. (2020). *Exploring the association of social comparison with depression and anxiety: A systematic review and meta-analysis. Clinical Psychology & Psychotherapy, 27(5), 640-671.*
 - Nesi, J., & Prinstein, M. J. (2015). *Using social media for social comparison and feedback-seeking: Gender and popularity moderate associations with depressive symptoms. Journal of abnormal child psychology, 43(8), 1427-1438.*
 - Pal, R. (2017). *Marital adjustment among working and non-working married women. International Journal of Home Science, 3(1), 384-386.*
 - Pera, A. (2018). *Psychopathological processes involved in social comparison, depression, and envy on Facebook. Frontiers in Psychology, 9, 22-26.*

- Radloff, L. S. (1991). *The use of the Center for Epidemiologic Studies Depression Scale in adolescents and young adults. Journal of Youth and Adolescence*, 20(2), 149–166.
- Sahu, K., & Singh, D. (2014). *Mental health and marital adjustment of working and nonworking married women. International Journal of Advancement in Education and Social Sciences*, 2(2), 24-28.
- Sullivan, K.T., Pasch, L.A., Eldridge, K.A., & Bradbury, T.N. (1998). *Social support in marriage: Translating research into practical applications for clinicians. The Family Journal*, 6, 263-271.
- Tandoc Jr, E. C., Ferrucci, P., Duffy, M. (2015). *Facebook use, envy, and depression among college students: Is facebooking depressing? Computers in Human Behavior*, 43, 139-146.
- Tandon, A., Dhir, A., & Mäntymäki, M. (2021). *Jealousy due to social media? A systematic literature review and framework of social media-induced jealousy. Internet Research*.
- Nicholas T. Van Dam; Mitch Earleywine (2011). *Validation of the Center for Epidemiologic Studies Depression Scale-Revised (CESD-R): Pragmatic depression assessment in the general population. , 186(1), 0–132. doi: 10.1016/j.psychres.2010.08.018*
- Valkenburg, P.M., Schouten, A P., & Peter, J. (2005). *Adolescents' identity experiments on the internet. New Media & Society*, 7(3), 383-402.
- Verduyn P, Gugushvili N, Massar K, Taht K, Kross E. (2020). *Social comparison on social networking sites. Current Opinion in Psychology*, 36, 32-37.
- Wang, W., Wang, M., Hu, Q., Wang, P., Lei, L., Jiang, S. (2020). *Upward social comparison on mobile social media and depression: the mediating role of envy and the moderating role of marital quality. Journal of Affective Disorders*.
- Xing, S., Yu, G. (2006). *Social Comparison: Contrast Effect or Assimilation Effect? Advances in Psychological Science*, 14(6), 944-949.
- Xiang, Y., Dong, X., & Zhao, J. (2020). *Effects of envy on depression: The mediating roles of psychological resilience and social support. Psychiatry investigation*, 17(6), 547.
- Yoon, S., Kleinman, M., Mertz, J & Brannick, M. (2019). *Is social network site usage related to depression? A meta-analysis of Facebook–depression relations. Journal of Affective Disorders*, 248, 65-72.